

SSP-Samrådets bidrag vedr. SSP-uddannelse.

Forord:

SSP-Samrådet iværksatte pr. 05. oktober 2018 en indsamling af kommentarer fra SSP-Samrådets SSP-kredse/politikredsene. I SSP-kredsene har der været afholdt møde og/eller indsamlet skriftlige tilbagemeldinger fra kommunerne. I SSP-kredsene er de blevet bedt om at overveje følgende:

- *Hvilken målgruppe skal uddannelsen ramme? Herunder hvilke funktioner skal uddannes, og til hvad? (Ledelsesniveau, strategisk niveau, operationelt niveau) eller Grundviden på fx seminarier, politiskole mv.*
- *Hvilket indhold, skal uddannelsen have – er der særlige tematikker, der er behov for indgår i uddannelsen?*
- *Tidsperspektivet: er der behov for uddannelse én gang om året – flere gange – hvilken skala tænker I?*
- *Er der forslag til formen for uddannelsen? Måske der kunne være forskellige former for uddannelse til de forskellige funktioner i SSP.*

Som udgangspunkt for drøftelserne i SSP-kredsene har SSP-Samrådets bestyrelse udsendt et oplæg, som beskriver hvordan uddannelse kan tænkes, så medarbejdere på alle niveauer i SSP-samarbejdet får et løft.

Forudgående undersøgelser:

Der er store forskelle i niveauet af SSP-konsulenter/medarbejderes nuværende uddannelsesniveau. SSP-konsulenterne kan fx have en pædagogisk uddannelse, socialrådgiveruddannelse, politiuddannelse og erfaring bag sig, andre har forskellige akademiske uddannelser og nogle har forskellige diplomuddannelser. Der er ikke foretaget en afdækning af uddannelsesbaggrunden, og det kan være væsentligt at gennemføre en sådan afdækning for at ramme det rigtige niveau i forhold til fremtidige uddannelsestiltag.

Det er usikkert hvor mange medarbejdere, der er inden for de forskellige funktioner fx SSP-konsulenter eller deltagere i SSP-netværk. SSP-Samrådet har anslået et antal inden for målgruppen til Grunduddannelse og Grundkursus (se disse afsnit). Det er ikke muligt at komme antallet nærmere inden for de øvrige beskrevne tiltag, og det anbefales, at dette også indgår i en forudgående undersøgelse.

Det vil også være relevant at undersøge opgaveporteføljen i SSP-samarbejdet, da dette kan være et godt udgangspunkt for prioritering af indhold.

SSP-Samrådet

Benny Husted
Formand
Tlf.: 2325 8547
Benny.husted@skanderborg.dk

Martin Bannow
Næstformand
Tlf.: 4031 7105
maban@halsnaes.dk

www.ssp-samraadet.dk

Skanderborg den 22.10.2018

Generelle ønsker til uddannelsen

Uddannelse for medarbejdere på alle niveauer af SSP-samarbejdet.

SSP-Samrådet finder det væsentligt at uddannelsestiltaget kan tilgodese medarbejdere på alle niveauer af SSP-samarbejdet. Et godt SSP-samarbejde er kendetegnet ved, at alle i organisationen taler samme sprog og har samme grundforståelse af begreber, kriminalpræventive virkemidler og metoder. Det er derfor væsentligt, at der er en fælles forståelsesramme af, hvad man kan gøre i forhold til de konkrete problemstillinger, og hvorfor man vælger at gøre brug af de metoder som anvendes.

Uddannelse til alle kommuner:

SSP-Samrådet anbefaler, at der stilles krav til kommunerne om medarbejdernes deltagelse i uddannelse/kursusvirksomhed. Såfremt dette ikke sker, kan der være en risiko for at der bliver "A og B-kommuner" i forhold til den kriminalpræventive indsats. De kommuner, som i dag har god tradition for at sende medarbejdere på det kriminalpræventive område på uddannelse/kursus, vil formentligt også prioritere at sende medarbejderne på disse uddannelser/kurser, hvor i mod det også må forventes, at kommuner som i dag ikke har denne tradition for uddannelse/kurser (herunder fx mindre kursusbudget eller midler til efteruddannelse) vil fravælge det. Det er en tydelig erfaring fra de senere års kursustilbud for SSP-samarbejdet.

Rød tråd:

Det er væsentligt, at der er en gennemgående rød tråd i de uddannelsestilbud, der udvikles til medarbejdere på de forskellige niveauer. Den røde tråd kan dreje sig om fælles begreber, teoretisk grundlag og metodisk tilgang.

Relevant uddannelse:

SSP-samarbejdet i Danmark har en stor diversitet. Dette skyldes dels forskellige organisatoriske rammer, forskellig uddannelsesbaggrund – men i høj grad også et stort behov for at agere forskelligt i de enkelte kommuner. SSP-Samrådet finder det vigtigt, at grunduddannelse på SSP-området indholdsmæssigt har relevans for hele landet – og ikke kun for de store byer, hvor bandeproblematikken er størst. Der kan naturligvis være behov for at specialuddanne, således at man lokalt har medarbejdere, der særligt kan forholde sig til bandeproblematik eller andre udfordringer, men dette bør være et supplement til en grunduddannelse.

Uddannelse og kursus

SSP-Samrådet finder det væsentligt, at uddannelse af SSP-konsulenter/ fuldtidsansatte SSP-medarbejdere med koordineringsansvar finder sted på et formelt grundlag, således at der er tale om uddannelse efter retningslinjer om ETCS-point. Dette betegnes herfra som grunduddannelse (mere om dette senere).

SSP-samarbejdet består ud over de faste fuldtidsmedarbejdere af et meget stort antal medarbejdere, som i mindre omfang indgår som en del af SSP-samarbejdet, fx i SSP-netværk som repræsentant for deres institution/myndighed. Disse medarbejdere bør også modtage fremtidig uddannelse, men denne behøver ikke være af formel karakter (dvs. uden ETCS-point), da uddannelsen af disse medarbejdere bør være nært koblet til den lokale praksis i SSP-kredsene/politikredsene/kommunerne. Dette betegnes herfra som et grundkursus. (mere om indholdet senere).

Grundbog:

Det vil være relevant, at der sikres et fælles faglitterært udgangspunkt for uddannelserne. Dette kan dels være gennem en samling af relevant litteratur i form af en grundbog, samt materiale der relaterer sig til dette. En grundbog bør dog være af fleksibel karakter, således at den løbende kan opdateres, når ny relevant viden og nyere statistikker kommer til.

Et godt fagligt udgangspunkt er beskrivelsen "Virksomme forebyggelsesmetoder", som er udarbejdet af Det kriminalpræventive Råd. Dette er en beskrivelse af, hvilke metoder der er evidens for. Notatet er udarbejdet i oktober 2018.

Løbende efteruddannelse:

SSP-samarbejdet er hele tiden under forandring, og der kommer løbende ny viden til, som er afgørende for en udvikling af SSP-samarbejdet. På den baggrund er det væsentligt at uddannelse af medarbejdere i SSP-samarbejdet ikke er en statisk størrelse, men at der fortsat tænkes i løbende opdatering for hele medarbejdergruppen.

Nu og her-behov contra uddannelse af nytilkomne medarbejdere:

På alle niveauer i SSP-samarbejdet er der løbende udskiftning pga. pension og jobskifte. Det vurderes, at der årligt er en udskiftning på ca. 10% af arbejdsstyrken på SSP-konsulent/koordinatorniveau, og ca. 15% for medarbejdere, der løser opgaver i SSP-samarbejdet som en del af deres øvrige funktion. Det er derfor vigtigt, at der ikke kun tænkes i at uddanne nuværende SSP-konsulenter/medarbejdere, men også løbende fremover tilbydes grunduddannelse og grundkursus til nye medarbejdere.

Nationalt videns- og resourcecenter:

For at sikre den overordnede kvalitet af uddannelsen, samt sikre fortsat opdatering og udvikling af uddannelsestilbuddet bør der etableres et nationalt videns- og resourcecenter, som har til opgave at understøtte SSP-samarbejdet (det kriminalpræventive samarbejde), samt sikre løbende uddannelse og relevante kursustilbud til parter i SSP-samarbejdet. I dag løftes opgaven sporadisk og ukoordineret af forskellige parter som fx.: Socialstyrelsen, NFC, Det Kriminalpræventive Råd og SSP-Samrådet – ofte i samarbejde med andre aktører (fx. Styrelser, forskningsinstitutioner, andre interesseorganisationer etc.) alt efter kursets mål og indhold. De 4 primære organisationer bør fremover etablere et fælles videns- og resourcecenter med udgangspunkt i enten en styrelse eller DKR. Der er ikke nødvendigvis tale om et fysisk center, men en række medarbejdere fra de forskel-

lige organisationer, der i fællesskab har opgaven, ressourcerne og kompetencerne til at varetage udvikling af uddannelse, varetage uddannelse/kurser og temaarrangementer og koordinering af dette. Det er således væsentligt, at medarbejderne er forankret i hovedorganisationerne, således at man fortsat har et bredt fagligt bagland, der kan udnyttes i det nationale videns- og resourcecenter.

Erfaringsudveksling mellem kommunerne

Uddannelse skal give anledning til at medarbejdere mødes – det gør man i dag i SSP-Samrådet i SSP-kredsene. Der er dels løbende møder i SSP-kredsene, og i alle SSP-kredsene arbejdes der også med årlige tilbagevendende temadage/kursusdage, som er åbent for de forskellige medarbejdere i SSP-samarbejdet i kommunerne. Det er oplagt fortsat at lade SSP-Samrådets kredsarbejde danne rammen for at sikre erfaringsudveksling omkring metoder og best practice.

Økonomi

SSP-Samrådet anbefaler, at deltagelse i grunduddannelsen bliver gratis for kommunerne, samt at instruktørerne af grundkurserne finansieres nationalt. Der bør ud over dette afsættes midler til fremtidig udvikling, ajourføring og koordinering i form af videns- og resourcecenteret.

SSP-Samrådet anbefaler følgende uddannelsestyper:

I nedenstående beskrives, hvordan uddannelserne kunne se ud, således at medarbejdere på alle niveauer i SSP-samarbejdet uddannes. Der er ikke tale om en uddybende liste over kvalifikationer og indhold, da dette arbejde bør kvalificeres i den kommende tid, med inddragelse af repræsentanter fra bl.a. KL, BKF, DKR, Styrelser mv. Der skelnes mellem uddannelse og kursus, således at uddannelse opfylder krav til ETCS-systemet og forudsættes at være på et akademisk niveau. Kurser tænkes ikke at stille krav til opnået kvalifikation eller tilsvarende formel kompetencetilegnelse.

Grunduddannelse

Målgruppe:

SSP-konsulenter/ SSP-koordinatorer, som har ansvar for koordinering og facilitering af SSP-samarbejdet i kommunen. Politiets medarbejdere med samme funktionsniveau/opgave (fx forebyggelsesspecialisterne, medarbejdere i kriminalpræventive sekretariater) bør have samme uddannelse. SSP-konsulenter/koordinatorer forventes at have et højt fagligt vidensniveau, samt have færdighederne til at få organisationer/institutioner/personer til at arbejde sammen.

Det forventes, at der er mellem 400 - 600 personer med relevans for denne uddannelse på landsplan.

Struktur:

Uddannelsen for denne målgruppe bør efter SSP-Samrådets opfattelse være på et omfang og et fagligt niveau, svarende til modulet "forebyggelse i kriminalitet" på diplomkriminalologuddannelserne. Det er et omfang, der svarer til 10 ETCS-point. Det bør tilrettelægges som enkelte undervisningsdage fordelt over en længere periode, med mulighed for at tilegne sig litteratur undervejs.

Indhold:

Uddannelsen skal sikre at medarbejderne bliver kompetente til at:

- Vejlede og uddanne øvrig personale i egen organisation
- Foretage afdækning, analysere og vurdere, hvilke typer indsatser, der skal tages i anvendelse
- Sikre samarbejde mellem mange forskellige parter og fagkulturer
- Anvende og forstå forskningsmateriale og statistikker på det kriminalpræventive område
- Forstå og arbejde efter gældende lovgivning i forhold til det kriminalpræventive og sociale område

Det faglige indhold kan være:

- Nyeste viden om effektiv forebyggelse af kriminalitet og andre former for risikoadfærd, hvad virker og hvad virker ikke
- Viden om principper bag og kravene til evidensbaseret forebyggelse
- Viden om arbejde med gruppeindsatser
- Viden om mål og metoder ved genoprettende processer
- Projekt- og mødeledelse
- Lovgivning i forhold til udveksling af oplysninger, notater og journalisering
- Datahåndtering, journalisering og andre krav til den administrative side af SSP-samarbejdet
- Konflikthåndtering
- Konkrete metoder i det kriminalpræventive arbejde
- Analyse og screeningsmetoder samt afvikling af lokale undersøgelser
- Etc.

Leverandør:

Uddannelsen bør udvikles i et tæt samarbejde mellem SSP-Samrådet, Styrelser, DKR, NFC, KL, BKF, forskningsinstitutioner og relevante udbydere af uddannelse på VIA University College niveau.

Grundkursus i SSP-samarbejde for timeansatte, netværksdeltagere

Målgruppe:

Medarbejdere som i en mindre del af deres arbejde løser opgaver i SSP-samarbejdet. Det er medarbejdere, som deltager i SSP-netværk, såvel på grundskoleniveau, som på SSP+ området (ungdomsuddannelser og + 18 år). Medarbejderne har typisk en baggrund som lærere, skoleledere, socialrådgivere, politi, pædagoger, UU-vejledere mv.

Det forventes, at der er mellem 4 - 5000 medarbejdere med relevans for dette kursus på landsplan.

Struktur:

Det anbefales at der nationalt udvikles undervisningsmateriale til dette kursus i et samarbejde inden for et nationalt videns- og ressourcecenter. Materialet skal være i en form, hvor erfarne SSP-konsulenter (der som minimum har deltaget i grunduddannelsen) kan varetage undervisningen for disse medarbejdere på SSP-kredsplan. Det anbefales, at kurserne tilrettelægges tværkommunalt i SSP-kredsene, således at der er mulighed for at sparre med og hente inspiration fra andre regi end egen kommune.

Indhold:

Uddannelsen skal sikre at medarbejderne bliver kompetente til at:

- Indgå i SSP-samarbejdets netværk
- Varetage konkrete kriminalpræventive indsatser i generel forebyggelse
- Varetage samtaler med børn, unge, forældre og kolleger omkring bekymring vedr. kriminalitet og risikoadfærd
- Fungere i et tværsektorielt og tværfagligt/flerfagligt samarbejde omkring kriminalprævention
- Forstå statistikker på det kriminalpræventive område
- Arbejde efter gældende lovgivning i forhold til det kriminalpræventive og sociale område

Det faglige indhold kan være:

- Grundlæggende viden om forebyggelse af kriminalitet og andre former for risikoadfærd, hvad virker og hvad virker ikke
- Viden om mål og metoder ved genoprettende processer
- Lovgivning i forhold til udveksling af oplysninger, notater og journalisering
- Datahåndtering, journalisering og andre krav til den administrative side af SSP-samarbejdet
- Konflikthåndtering/ mægling
- Konkrete metoder i det kriminalpræventive arbejde
- Metoder i relationsarbejde
- Viden om ungdomskultur (bl.a. kriminalitet, rusmidler, mobning og digitaldannelse)
- Undervisningsmetoder og koncepter
- Etc.

Leverandør:

Undervisningsmaterialet udvikles af nationalt videns- og ressourcecenter. Undervisere er erfarne SSP-konsulenter fra SSP-Samrådet i SSP-kredsene.

Andre relevante uddannelsestiltag

Det vil være en klar styrke for SSP-samarbejdet, hvis det er muligt at sikre andre typer uddannelse/kurser også kan tilgodeses med væsentligt viden om det kriminalpræventive samarbejde/SSP-samarbejdet og virksomme metoder til kriminalprævention. SSP-Samrådet anbefaler derfor, at der arbejdes videre (i videns- og resourcecenteret) med uddannelse/kurser over for nedenstående faggrupper.

Professionsuddannelserne

Det bedste fremtidige udgangspunkt vil være at sikre, at socialrådgivere, lærere, pædagoger og politifolk har et grundlæggende kendskab til det kriminalpræventive samarbejde inden de forlader deres grunduddannelser. Dette kan medvirke til en ensartethed i forståelsen på landsplan. Det er derfor oplagt, at der finder obligatoriske forløb sted på professionsuddannelserne.

Ledertemaarrangementer

Det er afgørende for SSP-samarbejdet, at de ledere, som har medarbejdere, der deltager i SSP-samarbejdet, har et grundlæggende kendskab til SSP-samarbejdets opgaver, metoder og præmisser. Det er vigtigt, at der overordnet i kommunerne og politiet træffes beslutninger, der understøtter og ikke modarbejder det kriminalpræventive samarbejde. Målgruppen er socialchefer, børn- og ungechefer, chefer for myndighedsområdet, skolechefer o. lign. funktioner. I dagligdagen kan det være svært for disse ledere at få tid til at få en faglig indsigt i SSP-samarbejdet og alt andet lige fylder det kriminalpræventive samarbejde ikke meget i dagsordenen på chefgangene. Det er derfor oplagt, at der arbejdes med at udvikle temaindslag, foredrag, workshops eller lign. som kan indgå i de temadage/uddannelser, som lederne ellers deltager på.

Funktions/specialistuddannelse

I det kriminalpræventive samarbejde er der løbende brug for specialistuddannelser inden for særlige faglige felter. Det drejer sig fx omkring radikaliserings, digital adfærd, bander, rusmidler, gadeplansarbejde mv. De fleste SSP-konsulenter har brug for en grundlæggende viden på alle områder, men i kommunerne er der ofte god grund til at dele kompetencen ud på flere forskellige medarbejdere, som med en specialistrolle eller i en særlig funktion kan løfte opgaven og bidrage til at andre medarbejdere i SSP-netværkene klædes på til et eksakt fagligt område. Det anbefales at udvikling af fremtidige kurser/uddannelser vedr. specialistfunktionerne tænkes ind i et evt. videns- og resourcecenter.

Temadage/kurser

Ud over de ovennævnte uddannelser og kurser vil der løbende opstå behov for at afholde temadage omkring forskellige emner. Disse temadage udvikles og afvikles ofte i et samarbejde mellem flere parter fx DKR, SSP-Samrådet, KL mv. Det er væsentligt, at der fortsat er plads til disse temadage/kurser. Disse tænkes ikke reguleret af regeringsaftalens uddannelsesaftale, da de som regel er finansieret af deltagerbetaling eller fonds/puljemidler.